

meno:

trieda:

úspešnosť:

Slovná zásoba v daltonskom zadaní pre 9. ročník

Slovo je skupina hlások, ktorá má svoj vecný, lexikálny a gramatický význam.

1. Správne dvojice vyfarbi rovnakou farbou.

A diagram showing linguistic disciplines in ovals. On the left, 'LEXIKOLÓGIA' is in a top oval, with 'náuka o hláskach' below it. 'FONETIKA' is in an oval below that, with 'náuka o vetných členoch a ich vzťahoch' to its right. 'MORFOLÓGIA' is in an oval at the bottom left, with 'náuka o gramatických tvaroch slov' to its right. 'SYNTAX' is in an oval in the center, with 'náuka o slovnej zásobe' to its right. To the right of the diagram is a photograph of a dictionary with the title 'SLOVNÍK SLOVENSKEHO JAZYKA'.

2. Rozdeľ slová podľa významu (jednovýznamové – viacvýznamové).

koleno, dážd', strom, fľaša, obloha, list, radiátor, karta, noha, stolička, puk, sveter

jednovýznamové slová	viacvýznamové slová

TEXT

Zväzový manažér komunikácie Juraj Čurný nám odkázal, že Stoch sa nechce rozprávať s novinármi. Iste, v uplynulých mesiacoch si médiá „zgulili“ na pikantériách z jeho súkromného života. Pre viaceré nemiestne excesy na verejnosti preto vypadol z reprezentácie, naposledy za Slovensko nastúpil 7. júna 2013. Je pochopiteľné, že Mišo sa už nechce vraciat v minulosti a možno sa aj trochu obáva, že by novinári znova otvárali tieto témy. Teraz mal priestor urobiť za všetkým hrubú čiaru. Ak by verejne pred médiami vyhlásil, že svoje konanie ľutuje, že už sa sústreďí len na futbal a že sa teší z návratu do národného tímu, novinári by to posunuli verejnosti. Audiovizuálne, tlačové a internetové médiá by jeho slová rozšírili tak rýchlo, ako pred časom informovali o jeho eskapádach.

(Martin Rybár, denník Šport, č. 234)

3. Označ, ktorá informácia vyplýva z textu:

- A. Stoch chce urobiť hrubú čiaru za svojou minulosťou.
- B. Z reprezentácie Slovenska vypadol pre zranenie.
- C. Pre svoju minulosť sa Stoch nechce rozprávať s novinármi.
- D. Stoch chce vysvetliť médiám a verejnosti svoje správanie.

4. Uved' význam slovných spojení.

- Urobiť za všetkým hrubú čiaru.
- Mediá si zgulili.

5. V texte vyhľadaj expresívne slovo (nájdeš ho v 4. vete).

.....

6. V ktorom slovníku nájdeš význam týchto slov: audiovizuálne, informovať, excesy, eskapády.

.....

7. Vysvetli význam slov. Ak nevieš, pomôž si slovníkom.

- A. informovať -
- B. exces -
- C. audiovizuálne -
- D. eskapáda -

8. Charakterizuj jednotlivé typy lidí. Pomůcka: slovník cudzích slov, wikipédia.

CHOLERIK	MELANCHOLIK	FLEGMATIK	SANGVINIK

Napiš svoje kladné i záporné vlastnosti.

9. Vysvetli frazeologizmy (ak máš problém, pracuj so slovníkom).

- Nevidieť si ďalej od nosa
- Čo na srdci, to na jazyku
- Ťahať niekomu motúziky popod nos
- Keď nejde hora k Mohamedovi, musí ísť Mohamed k hore

10. V ktorej možnosti je správne vysvetlené synonymum k slovu **spoľahlivý**

A. seriózný, overený	C. spoločný, vyskúšaný
B. presný, totožný	D. overený, spoločenský

11. Urč antonymum k slovu **málo**.

- A. menej B. oveľa C. najviac D. veľa

TEXT

Facebook je rozsiahly komunitný webový systém, ktorý založil 4. februára 2004 Mark Zuckerberg počas štúdia na Harvardovej univerzite. Spoluzakladateľmi systému boli Chris Hughes, Dustin Moskovitz a Eduardo Saverin. Facebook pôvodne slúžil len študentom Harvardovej univerzity. Zuckerberg ho spustil zo svojej internátnej izby. Naprogramovanie mu údajne trvalo menej ako dva týždne. Za taký istý čas ho začala využívať polovica školy, preto ho rozšíril na americké univerzity Yale a Stanford. Od 11. augusta 2006 sa môže pripojiť ktokoľvek starší ako 13 rokov. Facebook má od januára 2011 vyše 600 miliónov používateľov. V dnešnej dobe slúži Facebook najmä na komunikáciu, nadväzovanie priateľstiev a zdieľanie fotografií a videí. V polovici roku 2006 mal už 7 miliónov členov. Lákavý bol pre rôzne veľké spoločnosti ako Microsoft, Yahoo! alebo Viacom. Yahoo! V súčasnosti má Facebook vyše 900 miliónov členov a je dostupný skoro na celom svete. Jeho hlavný konkurent MySpace, donedávna neohroziteľná jednotka na trhu s počtom užívateľov nad 100 miliónov, stratil svoju pozíciu v roku 2008. Facebook momentálne zamestnáva viac ako 1000 zamestnancov a jeho aktuálna trhovacia cena sa pohybuje tesne nad úrovňou 50 miliárd dolárov.

(sk.wikipedia.org)

12. Označ informáciu, ktorá vyplýva z textu.

- A. Zakladateľmi webového systému – Facebook boli: Chris Hughes, Dustin Moskovitz, Eduardo Saverin a Mark Zuckerberg z univerzity Yale.
- B. Americké univerzity Yale a Stanford ho začali používať asi štyri týždne od prvého naprogramovania.
- C. Momentálne má Facebook vyše 600 miliónov používateľov.
- D. V súčasnosti má hlavného konkurenta spoločnosť MySpace.

13. Ktorý jazykový štýl je charakteristický pre ukážku?

- A. Náučný jazykový štýl
- B. Administratívny jazykový štýl
- C. Publicistický jazykový štýl
- D. Rečnícky jazykový štýl

14. Označ nesprávne tvrdenie.

- A. Na Facebook sa môže prihlásiť každý.
- B. Hlavným konkurentom bol MySpace.
- C. Facebook je dostupný skoro na celom svete.
- D. Mark Zuckerberg bol študentom Harvardskej univerzity.

TEXT

Žigmund Luxemburský bol vzdelaný a sčítaný muž, podporoval vedy a umenie. Ovládal niekoľko jazykov a v každej krajine hovoril so svojimi poddanými ich rečou: česky, maďarsky, nemecky, taliansky, francúzsky. Vynikajúco ovládal aj jazyk vzdelancov a diplomatov – latinčinu. Zaslúžil sa o viacero reforiem. V stredoveku bol jediným uhorským kráľom, ktorý získal cisársku korunu Svätej rímskej ríše nemeckého národa.

1387 - 1437 1396	- Žigmund Luxemburský uhorským kráľom - turecké vojsko porazilo uhorských, nemeckých a francúzskych rytierov v bitke pri Nikopole
1403 - 1404	- povstanie časti uhorskej šľachty proti Žigmundovi
1428 - 1434	- husitské výpravy na Slovensko

Pracuj s textom. Správnu odpoveď vyfarbi.

Taliančina bol jazyk vzdelancov a diplomatov.	ÁNO	NIE
Žigmund Luxemburský sa venoval umeniu.	ÁNO	NIE
Žigmund vládol bo francúzskym kráľom.	ÁNO	NIE
V 1378 – 1437 - vládol v Uhorsku.	ÁNO	NIE
V 14. storočí - husitské výpravy na Slovensko	ÁNO	NIE
Zaslúžil sa o reformy.	ÁNO	NIE
Vedel: česky, maďarsky, latinsky, taliansky a anglicky.	ÁNO	NIE
V 15. storočí povstala šľachta proti Žigmundovi	ÁNO	NIE
Žigmund Luxemburský bol múdry panovník.	ÁNO	NIE
1396- turecké vojsko porazilo uhorských rytierov v bitke pri Neapole.	ÁNO	NIE

15. Označ správnu odpoveď. Podčiarkni slová, ktoré patria k historizmom.

- Historizmy sú slová, ktoré sa prestali používať preto, lebo napr. vec, jav, povolania, ktoré označovali, zanikli.
- Historizmy sú slová, ktoré sa prestali používať preto, lebo sme ich nahradili iným výrazom.

rubáš, dukát, vesta, otrok, lučba, mobil, rytier, chémia

Zdroje:

<http://www.fifa.com/imgml/tournament/worldcup2010/players/xl/306306.png>

<http://konoha.fjfi.cvut.cz/?q=node/61730>

Smiešková, Elena: Malý frazeologický slovník, SPN Bratislava 1989

Lukačka, J. - Tonková, M. – Kačírek, Ľ. – Hanová, S. : Dejepis pre 7. ročník základnej školy, Prvé vydanie. SPN. 41 s.

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Facebook>

